

Ambrova 35, 831 01 Bratislava, office@ecb.sk, t: +421-2-59 30 00 91, f: +421-2-59 30 00 97
ičo: 31794947, dič: 2021458197, ič dph: SK2021458197
Registované: Register občianskych združení Ministerstva vnútra SR, číslo: VVS/1-900/90-14771

Prečo potrebuje Slovensko veternú energiu?

Veterné elektrárne vyrábajú čistú energiu bez akýchkoľvek emisií spôsobujúcich klimatické zmeny či znečistenie ovzdušia. Takto vyrobená elektrina predstavuje domáci zdroj, za ktorý nemusíme platiť účty zahraničným dodávateľom a stávame sa tak viac sebestačnými v zásobovaní elektrinou. Bohužiaľ, Slovensko vo využívaní všetkých obnoviteľných energetických zdrojov zaostáva a stále ostáva z približne 90% závislé na dovoze primárnych energetických zdrojov (uhlie, ropa, zemný plyn, urán) najmä z Ruska, pričom za tieto dovozy platíme nemalé sumy, na ktoré sa skladajú všetci daňoví poplatníci.

Odporcovia veterných elektrární často tvrdia, že Slovensko má elektriny dostatok a nepotrebuje stavať nové zdroje. Toto tvrdenie nie je pravdivé, najmä v súvislosti s plánovaným odstavením dvoch blokov (spolu 880 MWe inštalovaného výkonu) jadrovej elektrárne v Jaslovských Bohuniciach do roku 2008, keď sa zo Slovenska stane namiesto vývozcu elektriny dovozca. Veterná energia sa môže aspoň z časti podieľať na nahrádzaní chýbajúcich kapacít vo výrobe elektriny, najmä ako doplnkový zdroj.

K vyššiemu využívaniu všetkých obnoviteľných energetických zdrojov vrátane veternej energie však Slovensko viažu aj viaceré medzinárodné dokumenty.

Oznámenie Európskej Komisie pod názvom „**Podpora výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie**“ {SEK(2005) 1571} hovorí, že zvýšený podiel obnoviteľných zdrojov pri výrobe elektrickej energie v EÚ predstavuje uznávaný prínos najmä vďaka:

- zvýšenej bezpečnosti zásobovania energiou,
- zostrenej hospodárskej súťaži pre technologické odvetvia v EÚ v oblasti obnoviteľných zdrojov energie,
- zmierneniu emisií skleníkových plynov v energetickom sektore EÚ,
- zmierneniu regionálnych a miestnych emisií znečisťujúcich látok,
- zlepšeniu ekonomických a sociálnych vyhliadok predovšetkým pre vidiecke a izolované regióny.

Európska únia si preto vytýčila cieľ, aby sa do roku 2010 obnoviteľnými zdrojmi energie zabezpečovalo 21 % výroby elektrickej energie. Tento cieľ bol formulovaný v smernici 2001/77/ES o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou, ktorá vytýčila aj diferencované ciele pre jednotlivé členské štáty. V tejto smernici sa ďalej uvádza, že členské štáty musia zabezpečiť lepšie možnosti pripojenia do siete pre generátory obnoviteľnej energie, skrátiť a zjednodušiť postupy pri vydávaní povolení a vytvoriť systém záruk pôvodu.

Horlivá verejná podpora uvádzaniu „zelenej elektriny“ na trh s elektrickou energiou je opodstatnená, pretože uvedený prínos nie je (alebo je len čiastočne) súčasťou čistej pridanej hodnoty zabezpečovanej prevádzkovateľmi v hodnotovom reťazci výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov.

Ambrova 35, 831 01 Bratislava, office@ecb.sk, t: +421-2-59 30 00 91, f: +421-2-59 30 00 97
ičo: 31794947, dič: 2021458197, ič dph: SK2021458197
Registované: Register občianskych združení Ministerstva vnútra SR, číslo: VVS/1-900/90-14771

Závazky Slovenskej republiky v oblasti využívania obnoviteľných energetických zdrojov, a teda aj veternej energie na výrobu elektriny, sú nasledovné:

Energetická politika SR prijatá vládou SR 11. januára 2006, ktorej základné priority sú okrem iných:

- Znižovať závislosť dodávok energie z rizikových oblastí – diverzifikácia získavania zdrojov energií ako aj dopravných ciest,
- Využívať domáce primárne energetické zdroje na výrobu elektriny a tepla na ekonomicky efektívnom princípe,
- Zvyšovať podiel obnoviteľných zdrojov energie na výrobe elektriny a tepla s cieľom vytvoriť primerané doplnkové zdroje potrebné na krytie domáceho dopytu.

Využívanie energie vetra na výrobu elektriny prispieva k plneniu všetkých uvedených priorít.

Slovensko má v **Akte o podmienkach pristúpenia Slovenska do EÚ a o úpravách zmlúv** v kapitole 12 Energetika stanovený indikatívny cieľ výroby elektriny z OZE na celkovej spotrebe elektriny na úrovni 31% do roku 2010. To zodpovedá výrobe 9,24 TWh z OZE pri vtedy odhadovanej celkovej spotrebe elektriny 29,8 TWh v roku 2010.

Ak sa chceme čo i len priblížiť k plneniu tohto cieľa a vyhnúť sa tak prípadným sankciám zo strany EÚ, je nevyhnutné využívať všetky dostupné a ekonomicky a environmentálne vhodné spôsoby výroby elektriny z obnoviteľných energetických zdrojov, medzi ktoré patrí aj využívanie energie vetra.

O tom, že Slovensko disponuje viacerými možnosťami aj vo výrobe elektriny vo veterných elektrárnach, svedčia viaceré dokumenty, ako napríklad **Národná štúdia energetickej efektívnosti SR** vypracovaná pre Svetovú Banku a MH SR konzorciom spoločností vedeným Energetickým centrom Bratislava, ako aj vládne dokumenty, napr. Energetická politika SR či **Stratégia vyššieho využitia obnoviteľných zdrojov v SR**. Táto stratégia bola vypracovaná Ministerstvom hospodárstva SR za účelom zvýšenia výroby tepla i elektriny z obnoviteľných energetických zdrojov, ktorá je momentálne v procese medzirezortného pripomienkovania hovorí, že využiteľný (aj technický) potenciál veternej energie bol určený na 600 GWh v roku 2002. Potenciál bol vypočítaný na základe predpokladu, že sa použijú veterné turbíny s výkonom 500 až 1 000 kW. Na základe doterajších skúseností a technologického pokroku v konštrukcii turbín, ktorý umožnil používať turbíny s výkonom až 2 800 kW, možno však predpokladať, že tento využiteľný potenciál je viac ako dvojnásobný.

Na Slovensku je momentálne v prevádzke len 9 veterných turbín v troch veterných parkoch pripojených na elektrickú sieť (parky Cerová, Ostrý Vrch a Skalité), v ktorých sa ročne vyrobí okolo 6 GWh elektriny (údaj z roku 2004). Slovensko tak využíva svoje možnosti len na približne 1%. Príčinou je celý rad ekonomických, legislatívnych ako aj environmentálnych bariér, z ktorých sa zavedením pevných cien za výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov odstránili aspoň niektoré. Vysoko aktuálnou otázkou, ktorá rozdeľuje odbornú verejnosť je hodnotenie vplyvov výstavby veterných elektrární na životné prostredie.

Ambrova 35, 831 01 Bratislava, office@ecb.sk, t: +421-2-59 30 00 91, f: +421-2-59 30 00 97
ičo: 31794947, dič: 2021458197, ič dph: SK2021458197
Registrované: Register občianskych združení Ministerstva vnútra SR, číslo: VVS/1-900/90-14771

Energetické centrum Bratislava ako organizácia dlhoročne aktívna v oblasti propagácie obnoviteľných energetických zdrojov jednoznačne vyjadruje podporu výstavbe veterných elektrární tam, kde je to z hľadiska ochrany životného prostredia prijateľné (nie v národných parkoch a chránených územiach) a zmysluplné z hľadiska efektívnosti výroby elektriny. O tom, že takéto miesta na Slovensku existujú, svedčí príklad veterného parku pri obci Cerová. Obec zaznamenala zvýšený prílev turistov a exkurzií v súvislosti s veterným parkom, pričom boli dodržané hygienické normy hluku a pri nadpriemernej účinnosti výroby elektriny.

Za Energetické centrum Bratislava,

Ing. Igor Iliáš.